

Digitally signed by
Biblioteca UTM
Reason: I attest to the
accuracy and integrity of
this document

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA CADASTRU, GEODEZIE ȘI CONSTRUCȚII
CATEDRA DREPT PATRIMONIAL

DREPT FUNCJAR

SCHIȚĂ DE CURS

CHIȘINĂU
U.T.M.
2007

Schița de curs este destinată studenților anilor II și III ai specialității 381.1. Drept.

Elaborare: conf. univ., dr. Ilie Teacă
Redactor responsabil: lector universitar Veronica Sîrbu
Recenzent: conf. univ., dr. Ala Climov

Redactor: Irina Enache

Bun de tipar 20 .02.07	Formatul hârtiei 60×84 1/16
Hârtie offset. Tipar RISO	Tirajul 100
Coli de tipar 14,75	Comanda nr. 30

U.T.M., 2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 168.
Secția Redactare și Editare a U.T.M.
2068, Chișinău, str. Studenților, 9/9.

© U.T.M., 2007

CUPRINS

	INTRODUCERE	5
1.	NOȚIUNEA, OBIECTUL, METODELE, SISTEMUL ȘI PRINCIPIILE DREPTULUI FUNCJAR	6
2.	IZVOARELE DREPTULUI FUNCJAR	16
3.	RAPORTURILE DE DREPT FUNCJARE	24
4.	DREPTUL DE PROPRIETATE ȘI ALTE DREPTURI PATRIMONIALE ASUPRA TERENURILOR	31
5.	DOBÂNDIREA DREPTURILOR ASUPRA TERENURILOR	47
6.	ADMINISTRAREA FONDULUI FUNCJAR	57
7.	ÎNREGISTRAREA DE STAT A TERENURILOR ȘI A DREPTURILOR ASUPRA LOR	64
8.	ACTELE JURIDICE CIVILE – TEMEI PENTRU APARIȚIA DREPTURILOR ASUPRA TERENURILOR	77
9.	ÎNCETAREA DREPTURILOR ASUPRA TERENURILOR	143
10.	APĂRAREA DREPTURILOR ASUPRA TERENURILOR	148
11.	REGLEMENTAREA REGIMULUI PROPRIETĂȚII FUNCJARE	158
12.	PROTECȚIA ȘI AMELIORAREA TERENURILOR	167
13.	REGIMUL JURIDIC AL TERENURILOR CU DESTINAȚIE AGRICOLĂ	171
14.	REGIMUL JURIDIC AL TERENURILOR DIN INTRAVILANUL LOCALITĂȚILOR	185
15.	TERENURILE DESTINATE INDUSTRIEI, TRANSPORTURILOR, TELECOMUNICAȚIILOR ȘI TERENURILE CU ALTE DESTINAȚII SPECIALE	193

16.	TERENURILE DESTINATE OCROTIRII NATURII, SĂNĂTĂȚII, ACTIVITĂȚII RECREATIVE, TERENURILE DE VALOARE ISTORICO- CULTURALĂ, ZONELOR SUBURBANE ȘI ALE ZONELOR VERZI	201
17.	TERENURILE FONDULUI SILVIC, ALE FONDULUI APELOR ȘI ALE FONDULUI DE REZERVĂ	205
18.	RĂSPUNDEREA JURIDICĂ PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI FUNCIARE	211
	BIBLIOGRAFIE	226

INTRODUCERE

Schița de curs este elaborată în baza programului de învățământ a disciplinei de studiu *Drept funciar*, având în vedere cerințele standardelor de stat privind învățământul superior, în care sunt expuse bazele legislației funciare și dreptului funciar. Este determinat rolul și locul dreptului funciar în sistemul de drept al Republicii Moldova, sunt elucidate izvoarele dreptului funciar, particularitățile raporturilor de drept funciare, este dată caracteristica dreptului de proprietate și altor drepturi patrimoniale asupra terenurilor, sunt expuse particularitățile constituirii proprietății private asupra terenurilor în Republica Moldova, modurile dobândirii dreptului de proprietate asupra terenurilor pe piața secundară, limitele exercitării și apărării drepturilor asupra terenurilor în Republica Moldova. Este descris sistemul înregistrării de stat a dreptului de proprietate și altor drepturi patrimoniale asupra terenurilor, rolul cadastrului și registrului bunurilor imobile în scopul garantării și apărării dreptului de proprietate asupra terenurilor. Este supus analizei regimul juridic al diferitor categorii de terenuri, precum și problemele răspunderii juridice pentru încălcarea legislației funciare în Republica Moldova.

Schița de curs este elaborată în baza Codului funciar al Republicii Moldova și a altor acte normative (conform situației din 25.12.06), ce reglementează relațiile sociale funciare, funcția cărora este asigurarea legalității, ordinii de drept, bunelor moravuri, stabilității și durabilității relațiilor funciare în condițiile unei economii de piață.

Schița de curs este destinată studenților anilor II și III ai specialității 381.1. Drept.

BIBLIOGRAFIE

ACTE NORMATIVE DE DREPT INTERNAȚIONAL

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10.12.1948 (art.17) // *Aderat la Declarație prin Hotărârea Parlamentului RM nr.217-XII din 28.07.90.-Tratate internaționale. Vol. I. - 1998, pag.11.*
2. Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04.11.1950 (Art.1 din Primul Protocol adițional la Convenție) // *Ratificată prin Hotărârea Parlamentului RM nr.1298-XIII din 24.07.97.-Tratate internaționale. Vol. I. -1998, pag.341.*

ACTE LEGISLATIVE DE DREPT NAȚIONAL

3. Constituția RM din 29.07.94 (art. art.46, 54, 126, 127) // *M.O. -Nr.1 din 12.08.1994.*
4. Codul civil al RM (nr.1107-XV din 06.06.2002; art.art.284-290, 303-320, 328-329, 332-337, 344-347, 366-367, 374-377, 385-395, 424, 428-430, 443-447, 454-455, 470, 496-511, 1053-1055,1432-1433, 1449, 1458-1459, 1499-1501, 1517, 1556, 1557, 1560-1575) // *M.O.-Nr.82-86/661 din 22.06.2002.*
5. Codul funciar al RM (nr.828-XII din 25.12.1991) // Republicat în M.O.-Nr.107 din 04.09.2001.
6. Legea cu privire la proprietate (nr.459-XII din 22.01.1991) // Monitor.-Nr.3-4-5-6/22 din 30.06.1991.
7. Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului (nr.1308-XIII din 25.07.1997) // Republicată în M.O. nr.147-149 din 06.12.2001.
8. Legea cu privire la arenda în agricultură (nr.198-XV din 15.05.2003) // M.O.-Nr.163-166/650 din 01.08.2003.
9. Legea privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar (nr.1247-XII din 22.12.1992) // *Monitor.-nr.12/366 din 30.12.1992.*

10. Legea cadastrului bunurilor imobile (nr.1543-XIII din 25.02.1998) // M.O.-Nr.44-46/318 din 21.05.1998.
11. Legea privind formarea bunurilor imobile (nr.354-XV din 28.10.2004) // M.O.-Nr.233-236/999 din 17.12.2004.
12. Legea cu privire la Programul de privatizare pentru anii 1997-1998 (nr.1217-XIII din 25.06.1997) // M.O.-Nr.59-60/518 din 11.09.1997.
13. Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale (nr.523-XIV din 16.07.99) // M.O.-Nr.124-125/611 din 11.11.1999.
14. Legea condominiului în fondul locativ (nr.913-XIV din 30.03.2000) // M.O.-Nr.130-132/915 din 19.10.2000.
15. Legea cu privire la registre (nr.1320-XIII din 25.09.1997) // M.O.-Nr.77-78/639 din 27.11.1997.
16. Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică (nr.488-XIV din 08.07.1999) // M.O.-Nr.42-44/311 din 20.04.2000.
17. Legea cu privire la gospodăriile țărănești (de fermier) (nr.1353-XIV din 03.11.2000) // M.O.- nr. 14-15/52 din 08.02.2001.
18. Lege privind cooperativele de producție (nr.1007-XV din 25.04.2002) // M.O.-2002.-nr.71-73.
19. Legea privind principiile urbanismului și amenajarea teritoriului (nr.835-XIII din 17.05.1996) // M.O.-Nr.1-2/2 din 02.01.1997.
20. Legea cu privire la concesiuni (nr.534-XIII din 13.07.1995) // M.O.-Nr.67/752 din 30.11.1995.
21. Codul apelor, adoptat prin Legea nr.1532-XII din 22.06.93 // *Monitor.-Nr.10/287 din 30.10.1993.*
22. Codul silvic, adoptat prin Legea nr.887-XIII din 21.06.96 // *M.O.-Nr.4-5/36 din 16.01.1997.*
23. Codul subsolului, adoptat prin Legea nr.1511-XII din 15.06.93 // *Monitor.-Nr.11/325 din 30.11.1993.*
24. Legea privind Fondul ariilor naturale protejate de stat (nr.1538-XIII din 25.02.98) // *M.O.-Nr.66-68/442 din 16.07.1998.*
25. Legea cu privire la resursele naturale (nr.1102-XIII din 06.02.97) // *M.O.-Nr.40/337 din 19.06.1997.*

26. Legea privind protecția mediului înconjurător (nr.1515-XII din 16.06.93) // *Monitor.-Nr.10/283 din 30.10.1993.*
27. Legea cu privire la activitatea de evaluare (nr.989-XV din 18.04.2002) // *M.O.-Nr.102/773 din 16.07.2002.*
28. Legea privind administrația publică locală (nr.123-XV din 18.03.2003) // *M.O.-Nr.49/211 din 19.03.2003.*
29. Legea privind actele legislative (nr.780-XIV din 27.12.2001) // *M.O.-Nr. 36-38/210 din 14.03.2002.*
30. Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale (nr.317-XV din 18.07.2003) // *M.O.-Nr.208-210/783 din 03.10.2003.*
31. Codul cu privire la contravențiile administrative (art.52 etc.), adoptat prin Legea din 29.03.85 // *Veștile R.S.S.M.-1985-Nr.3.-Art.47.*
32. Codul penal al RM (art.art.136, 193, 189, 190, 196, 197, 198, 200, 324, 325, 327, 328, 331, 332 etc.), adoptat prin Legea nr.985-XV din 18.04.2002 // *M.O.-Nr.128-129/1012 din 13.09.2002.*

ACTE NORMATIVE SUBORDONATE LEGII

33. Hotărârea Guvernului despre aprobarea modelelor unice ale documentelor ce confirmă dreptul de proprietate, posesiune și beneficiere funciară (nr.449 din 29.06.1992) // *Monitor nr.6/142-1 din 30.06.1992.*
34. Regulamentul cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.24 din 11.01.1995 // *M.O.-Nr.14/62 din 07.03.1995.*
35. Regulamentul cu privire la atribuirea terenurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.246 din 03.05.1996 // *M.O.-Nr.35-37/268 din 11.06.1996.*
36. Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 285 din 23.05.1996 // *M.O.-Nr.42-44/339 din 28.06.1996.*

37. Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.562 din 23.10.1996 // *M.O.-Nr.75-76/610 din 21.11.1996.*
38. Regulamentul privind certificatul de urbanism și autorizarea construcției sau desființării construcțiilor și amenajărilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 18.04.1997 // *M.O.-Nr.31-32/366 din 15.05.1997.*
39. Regulamentul privind consultarea populației în procesul elaborării și aprobării documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.951 din 14.10.97 // *M.O.-Nr.76/787 din 20.11.1997.*
40. Regulamentul privind licitațiile cu strigare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1056 din 12.11.1997 // *M.O.-Nr.2-4/213 din 15.01.1998.*
41. Regulamentul general de urbanism, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.5 din 05.01.98 // *M.O.-Nr.14-15/95 din 26.02.1998.*
42. Regulamentul cu privire la modul de transmitere în proprietate privată a loturilor de pe lângă casă în localitățile urbane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.984 din 21.09.1998 cu privire la unele măsuri pentru urgentarea procesului de împrumut // *M.O.-Nr.90-91/936 din 01.10.1998.*
43. Hotărârea Guvernului cu privire la vânzarea-cumpărarea terenurilor (nr. 192 din 20.02.1998) // *M.O.-Nr.30-33/225 din 09.04.1998.*
44. Programul de stat de creare a cadastrului bunurilor imobile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1030 din 12.10.1998 // *M.O.-Nr.96/996 din 22.10.1998.*
45. Hotărârea Guvernului privind aprobarea tarifelor pentru serviciile prestate de oficiile cadastrale teritoriale (nr.718 din 20 iulie 2000) // *M.O.-Nr.88-90/810 din 28.07.2000.*
46. Hotărârea Guvernului cu privire la furnizarea și conținutul informației cadastrale nr.58 din 24.01.2001 // *M.O.-Nr.11-13/94 din 01.02.2001.*

47. Hotărârea Guvernului cu privire la dotarea localităților și teritoriilor cu documentația de urbanism și amenajare a teritoriului nr.1362 din 07.12.2001 // *M.O.-Nr.152-154/1408 din 13.12.2001.*
48. Concepția dezvoltării durabile a localităților Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1491 din 28.12.2001//*M.O.-Nr.5-8/54 din 10.01.2002.*
49. Programul de valorificare a terenurilor noi și de sporire a fertilității solurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.636 din 26.05.2003 // *M.O.-Nr.99 103/675 din 06.06.2003.*
50. Hotărârea Guvernului privind implementarea Legii cu privire la arenda în agricultură (*nr.72 din 30.01.2004*) // *M.O.-Nr.26-29/213 din 13.02.2004.*
51. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Cadastrului funciar conform situației de la 1 ianuarie 2005 (nr.559 din 10.06.2005) // *M.O.-Nr.86-88/636 din 24.06.2005.*
52. Regulamentul Agenției Relații Funciare și Cadastru, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 901 din 25.08.2005 // *M.O.-Nr.117-118/973 din 02.09.2005.*
53. Instrucțiunea cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru (nr.112 din 22.06.2005), înregistrată la Ministerul Justiției cu nr.423 la 17.10.2005 // *M.O.-Nr.142-144/487 din 28.10.2005.*
54. Instrucțiunea cu privire la modul de elaborare și actualizare a planurilor cadastrale și geometrice, aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru (nr.107 din 27.05.2003), înregistrată la Ministerul Justiției cu nr.335 la 26.06.2003 // *M.O.-2003.-Nr.177-181/229.*
55. Instrucțiunea provizorie cu privire la modul de ținere a Clasificatorului planului de adrese din 28.02.2004, aprobată prin Ordinul Agenției de Stat Relații Funciare și Cadastru (nr.30 din 28.02.2004) // *M.O.-Nr.71-73/254 din 20.05.2005.*

56. Instrucțiunea provizorie cu privire la modul de conferire a adreselor bunurilor imobile din 28.02.2004 // *M.O.-Nr.71-73/255 din 20.05.2005.*
57. Culegere de acte normative în domeniul relațiilor funciare (*Alcătuitori: Uțică O., Teacă I.*)-Chișinău: *Infohandi*, 2004.
58. Cadastrul bunurilor imobile. Кадастр недвижимого имущества // Acte normative. Нормативные акты. *Vol. I* (*Alcătuitori: Gînju V., Guțu V.*)-Chișinău: 1998.
59. Cadastrul bunurilor imobile. Кадастр недвижимого имущества // Acte normative. Нормативные акты. *Vol. II* (*Alcătuitori: Stratulat I., Gînju V.*)-Chișinău: 1999.
60. Cadastrul bunurilor imobile. Кадастр недвижимого имущества // Acte normative. Нормативные акты. *Vol. III* (*Alcătuitori: Gînju V., Guțu V.*)-Chișinău: 1998..
61. Cadastrul bunurilor imobile. Кадастр недвижимого имущества // Acte normative. Нормативные акты. *Vol. IV* (*Alcătuitori: Gînju V., Guțu V.*)-Chișinău: 1998.
62. Cadastrul bunurilor imobile. Кадастр недвижимого имущества // Acte normative. Нормативные акты. *Vol. V* (*Alcătuitori: Gînju V., Guțu V.*)-Chișinău, 2004.

HOTĂRÎRI ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE ȘI ALE PLENULUI CURȚII SĂPROME DE JUSTIȚIE

63. Hotărârea Curții Constituționale pentru controlul constituționalității unor dispoziții legale și normative privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor (*nr.12 din 21.04.2005*) // *M.O.-Nr.67-68/10 din 06.05.2005.*
64. Hotărârea Curții Constituționale privind controlul constituționalității art. 4 alin. 4 și art. 12 alin. 4 ale Codului funciar al Republicii Moldova (*nr.29 din 27.10.1997*) // *M.O.-Nr.76/31 din 20.11.1997.*
65. Hotărârea Curții Constituționale privind controlul constituționalității unor prevederi ale Codului funciar (*nr. 110 din 25.01.1996*) // *M.O.-Nr.10/110 din 15.02.1996.*

66. Hotărârea Curții Constituționale cu privire la constituționalitatea unor prevederi ale Legii nr.369-XIII din 10.02.1995 (pentru modificarea și completarea Codului funciar), Legii nr. 745-XIII din 23.02.1996 și Hotărârii nr.460-XIII din 23.01.1991 privind realizarea dreptului de dispoziție asupra pământului (*nr.12 din 02.10.1996*) // *M.O.-Nr.67-68/22 din 17.10.1996*.
67. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM privind aplicarea în practica judiciară de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (*nr.17 din 19.06.2000*) // *Buletinul Curții Supreme de Justiție a R.M.-2003.-Nr.1.-Pag.8*.
68. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării legislației funciare de către instanțele judecătorești (*nr.10 din 26.03.1997*) // *Culegere de hotărâri explicative.-Chișinău.-2000.-Pag.72*.

LITERATURA

1. Baieș S., Roșca N. Drept civil. Drepturi reale principale.- Chișinău, 2005.
2. Chiriac S., Ghenciu N, Mocanu V. Comentariu al practicii judiciare de repertoriu funciar (Aspecte teoretico-practice).- Chișinău: Ulysse, 2002.
3. Climov A., Grecu-Stăvilă I. În ajutorul registratorului oficiului cadastral teritorial.-Chișinău, 2001.
4. Climov A., Teacă I., Grecu-Stăvilă I., Constituirea proprietății private asupra terenurilor, crearea și funcționarea pieței funciare în RM.-Chișinău: „Dinamo”, 2004.
5. Cotorobai M., Zamfir P., Ursu V. Dreptul funciar.-Chișinău: Cartier, 2001.
6. Comentariul Codului civil al Republicii MoldovaVol. I. - Chișinău: ARC, 2005.
7. Comentariul Codului civil al Republicii MoldovaVol. II. - Chișinău: ARC, 2006.

8. Cristian A. Terenuri: juridic, legal, urbanistic, zonări, evaluări intra și extravilan în București și în țară.-București: Matrix Rom, 1997.
9. Gînju V., Guțu V., Guțu D. Implementarea cadastrului în Republica Moldova: realizări, probleme și perspective (Etapa I. 1998-2003).-Chișinău: INEI, 2004.
10. Hamangiu C., Rossetti-Bălensecu I., Băicoianu Al. Tratat de drept civil român.Vol.I.-București: All, 1996.
11. Hamangiu C., Rossetti-Bălensecu I., Băicoianu Al. Tratat de drept civil român.Vol.II.-București: All, 1997.
12. Îndrumar practic privind vânzarea-cumpărarea, schimbul, donarea, arendarea și moștenirea terenurilor agricole private.- Chișinău: Agroinform, 2000.
13. Miclea M. Mic lexicon de cadastru și carte funciară.-București: All Beck, 2000.
14. Motica R.I., Trăilescu A. Drept funciar și publicitate imobiliară.-București: All Beck, 2001.
15. Motica R. I., Trăilescu A. Drept funciar, amenajarea teritoriului și protecția mediului.-București: Lumina Lex, 1999.
16. Scriciu Florin. Tratat teoretic și practic de drept funciar. Vol.I. -București: Lumina Lex, 2001.
17. Scriciu F. Tratat teoretic și practic de drept funciar.Vol. II. Supliment legislativ.-București: Lumina Lex, 2001.
18. Scriciu F. Drept agrar și funciar.-București: Lumina Lex, 2000.
19. Toader Camelia. Manual de contracte civile speciale. Vol. I.- București: All Beck, 2000.
20. Uțică O., Teacă I. Ghid practic cu privire la tranzacțiile cu terenurile agricole proprietate privată. - Chișinău: Infohandi, 2004.
21. Voicu M. Dreptul de proprietate. Doctrină și jurisprudență a Curții Europene pentru Drepturile Omului.-București: Lumina Lex, 2003.
22. Бамезин В. Правовой режим земель населенных пунктов. М.: 1980.

23. Боголюбов С. А., Никишин В.В. Устюкова В.В. Земельное право: Учебник.-М.: Норма, 2003.
24. Болтанова Е.С. Земельное право: Курс лекций.-М.: ИНФРА, 2005.
25. Брагинский М.И., Витрянский В. В. Договорное право: Общие положения.-М.: 1997.
26. Гусев Р.К. Земельное право: Учебное пособие. - М.: ИНФРА, 2005.
27. Ерофеев Б.В.Земельное право:Учебник.-М.:ИНФРА, 2005.
28. Земельное законодательство в действии // Сборник докладов участников семинара по теме: «Земельная реформа, проблемы земельного законодательства и земельной регистрации» (Стокгольм. 16-17 июня 1996 г.).- Tallin: Alexandra, 1997.
29. Замфир П., Замфир Н. Земельное законодательство (в вопросах и ответах).-Кишинэу: Понтос, 2002.
30. Горемыкин В. А., Бугулов Е. П. Недвижимость: регистрация прав и сделок, ипотечное кредитование. В схемах // Институт Межд. Эконом. Связей. Изд.2-е.- М.: „Filin”, 1999.
31. Иванов В. В. Все об ипотеке.-М.: МТ- Press, 2000.
32. Кибак Г. А., Кирияк А. И. Гражданское право. Право собственности (краткий курс). Законодательство. - Кишинэу: Cartdidact, 1999.
33. Колпаков Р.В. Земельное право.-Питер, 2005.
34. Комментарий к Земельному кодексу РФ (Под ред.Чубукова Г. В., Тихомирова М. Ю.).-М., 2002.
35. Копылов А.В. Вещные права на землю в римском, русском дореволюционном и современном российском гражданском праве.-М: Статут, 2000.
36. Крассов О. И. Земельное право: Учебник (2-е изд., перераб. и доп.).- М.: Юристъ, 2005.

37. Ларсен Герхард. Регистрация прав на землю и кадастровые системы: вспомогательные средства для земельной информации и управления земельными ресурсами //Великий Новгород, 2002.
38. Оглоблина О. М., Тихомиров М. Ю. Документы в земельных правоотношениях (Под общ. ред. М. Ю. Тихомирова).- М.: Уринформцентр, 1999.
39. Практическое пособие по вопросам купли-продажи, обмена, дарения, аренды и наследования приватизированных земельных участков сельскохозяйственного назначения.-Кишинэу: TACIS-Агроинформ, 2000.
40. Технология работы с недвижимостью: Операции с объектами недвижимости (Под общ. ред. О. М. Толкачева).- М.: «Городская собственность», 1998.
41. Хохлов С.А. Право собственности и другие вещные права. ГК РФ. Проблемы. Теория. Практика. - М., 1998.
42. Суханов Е. А. Лекции о праве собственности.-М.: Юрид. лит., 1991.
43. Камышанский В. П. Право собственности: пределы и ограничения.-М.: Юнити. Закон и право, 2000.
44. Маттей У., Суханов Е.А. Основные положения права собственности.-М.: Юрист, 1997.